

ภาพยนตร์ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” (Victory of Faith/ Sieg des Glaubens) และการสร้างรัฐนาซี ค.ศ. 1933

ภิกษียากร ศศิธรานาภา*

บทคัดย่อ

หลังจากที่อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) ผู้นำพรรคแรงงานสังคมนิยมแห่งชาติเยอรมันหรือนาซี ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีของเยอรมนีเมื่อวันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1933 สาธารณรัฐไวมาร์ ซึ่งเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยแห่งแรกของเยอรมนี ได้ค่อยๆ ถูกเปลี่ยนให้กลายเป็นรัฐเผด็จการ ขั้นตอนสำคัญขั้นตอนแรกได้แก่การประกาศใช้กฎหมายการมอบอำนาจ (The Enable Act) เมื่อวันที่ 24 มีนาคมของปีเดียวกัน กฎหมายนี้ให้อำนาจรัฐบาลออกกฎหมายได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภา พรรคนาซีอาศัยอำนาจตามกฎหมายนี้ประกาศห้ามการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ จนกระทั่งพรรคนาซีกลายเป็นพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวในเยอรมนีในช่วงปลาย ค.ศ. 1933

อย่างไรก็ตาม ฮิตเลอร์ตระหนักดีว่าเขาไม่สามารถเปลี่ยนเยอรมนีได้โดยใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องเผยแพร่อุดมการณ์พรรคนาซีไปในเวลาเดียวกันด้วย ดังนั้น ภาพยนตร์จึงถูกนำมาใช้เป็นหนึ่งในสื่อสำคัญในการเผยแพร่อุดมการณ์ของพรรค หนึ่งในภาพยนตร์โฆษณาการเมืองแรกๆ ของพรรคที่ถูกสร้างขึ้นใน ค.ศ. 1933 ได้แก่ ภาพยนตร์ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” ซึ่งนับเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่าพรรคนาซีเผยแพร่อุดมการณ์ของตนได้อย่างไร

คำสำคัญ: พรรคนาซี ภาพยนตร์โฆษณาการเมือง อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น

Abstract

After Adolf Hitler, leader of the National Socialism German Worker's Party or better known as a “Nazi Party”, had been appointed Chancellor of Germany on 30

* อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

January 1933, the Weimar Republic, the first democratic republic of Germany, was step by step turned into a dictator state within one year. The first important step was the approval of the Enable Act by the Reichstag, or the German Parliament, on 24 March of the same year, which provided the Cabinet – in effect – the Chancellor, power to enact laws without the involvement of the Reichstag. By this way, many political parties had been banned, so that by the end of 1933, the Nazi Party was the only political party in Germany.

Apart from using laws, Hitler also knew that he needed to change the people's attitude and minds and then make them acquainted with the ideologies of the Nazis. Propaganda-films were then often used to serve this purpose. One of the very first propaganda-films from 1933 was "Sieg des Glaubens" or "Victory of Faith". This film is a very clear example of how the Nazis could succeed in manipulating and changing the mind of German people.

Keywords: Nazi, Propaganda-film, Adolf Hitler, Victory of Faith

บทนำ: พรรคนาซีกับการสร้างภาพยนตร์โฆษณาการ

หลัง ฮิตเลอร์ อิตเลอร์ (Adolf Hitler) ผู้นำพรรคแรงงานสังคมนิยมแห่งชาติเยอรมัน (National Socialism German Worker's Party) หรือ พรรคนาซี ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของเยอรมนีเมื่อวันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1933 เขาได้พยายามเปลี่ยนสาธารณรัฐไวมาร์ (The Weimar Republic) ให้กลายเป็นรัฐเผด็จการ (Dictator State) หรือ "จักรวรรดิไรช์ที่ 3" (The Third Reich) อย่างเป็นขั้นเป็นตอน¹ โดยใช้วิธีการทางการเมืองและการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เป็นที่สังเกตว่า ฮิตเลอร์ให้ความสำคัญกับการโฆษณาชวนเชื่อมากจนตัดสินใจตั้งกระทรวง "ความรู้และโฆษณาการ" (Reichs Ministry of Public Enlightenment and Propaganda) ขึ้นเมื่อวันที่ 13 มีนาคม ค.ศ. 1933 โดยมีโจเซฟ เกิบเบลส์ (Josef Goebbels) หนึ่งในคนสนิทของเขาเป็นรัฐมนตรีคนแรก ภายในเวลา 6 เดือนหลังเข้ารับตำแหน่ง เกิบเบลส์ได้จัดตั้งหน่วยงานย่อยเพื่อควบคุมสื่อทุกชนิดอันได้แก่

¹ เนื่องจากฮิตเลอร์ดำเนินการเปลี่ยนสาธารณรัฐไวมาร์ ซึ่งเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยแห่งแรกของเยอรมนี ให้กลายเป็นรัฐเผด็จการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนหลังจากที่เขาได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1933 ทำให้นักประวัติศาสตร์เรียกเหตุการณ์ที่ฮิตเลอร์ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่า "การยึดอำนาจ" (Machtergreifung) และถือว่าเหตุการณ์นี้ทำให้สาธารณรัฐไวมาร์สิ้นสุดลง เมื่อสาธารณรัฐไวมาร์สิ้นสุดลง เยอรมนีเข้าสู่ยุค "จักรวรรดิไรช์ที่ 3" (1933-1945) หรือยุคที่พรรคนาซีปกครองประเทศด้วยระบอบเผด็จการ

หนังสือพิมพ์ วิทยุ วรรณคดี ศิลปะและภาพยนตร์ให้นำเสนอตามอุดมการณ์ของพรรคนาซีหรือให้นำเสนอในแง่บันเทิงเท่านั้น เนื่องจากในช่วงเวลานั้น ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมและเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง เกิบเบลส์จึงใส่ใจกับภาพยนตร์มากเป็นพิเศษ เขาตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อตรวจสอบเนื้อหาของภาพยนตร์ทุกเรื่องอย่างละเอียด และต่อมาเขาได้เข้าคัดเลือกผู้กำกับและนักแสดงสำหรับภาพยนตร์โฆษณาการของพรรคนาซีด้วยตนเอง

หนึ่งในผู้กำกับที่เกิบเบลส์เลือกให้มาผลิตภาพยนตร์โฆษณาการให้กับพรรคนาซีได้แก่ เลนี รีเฟนชตาล (Leni Riefenstahl) นักแสดงและผู้กำกับภาพยนตร์เกี่ยวกับการผจญภัยหญิงมากฝีมือ ซึ่งตกลงทำงานให้กับพรรคนาซีหลังจากที่เธออ่านหนังสือเรื่อง “การต่อสู้ของข้าพเจ้า” (Mein Kampf)¹ ของฮิตเลอร์และเกิดความประทับใจ² หลังจากได้พูดคุยในเบื้องต้นแล้ว ในช่วงกลางเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1933 เกิบเบลส์ตกลงให้รีเฟนชตาลผลิตภาพยนตร์โฆษณาการแนวสารคดีที่มีเนื้อหาเป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์ในการประชุมใหญ่ของพรรคครั้งที่ 5 ซึ่งจะจัดขึ้นที่เมืองนูเรมเบิร์ก (Nuremberg) ระหว่างวันที่ 1-3 กันยายน ค.ศ. 1933 โดยการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมใหญ่ครั้งแรกของพรรคนาซีที่ถูกจัดขึ้นหลังฮิตเลอร์ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้การประชุมใหญ่ในครั้งนี้ถูกเรียกว่า “การประชุมแห่งชัยชนะ” (Parteitag des Sieges)

รีเฟนชตาลตัดสินใจจะนำเสนอภาพยนตร์โดยใช้ภาพเป็นสื่อ กล่าวคือ ภาพยนตร์ของเธอจะไม่เน้นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับการประชุม แต่เน้นการปลุกใจผู้ชมด้วยภาพเป็นหลัก ดังนั้น รีเฟนชตาลพร้อมทีมงานจึงเดินทางไปเมืองนูเรมเบิร์กตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม เพื่อไปตรวจสอบสถานที่และหามุมที่เหมาะสมในการถ่ายทำ ส่วนฮิตเลอร์ ซึ่งต้องการเห็นภาพยนตร์ออกมาดีที่สุด ก็สนับสนุนการถ่ายทำด้วยการอนุญาตให้ทีมงานของรีเฟนชตาลขึ้นไปนั่งบนรถของเขาในวันประชุมจริง เพื่อเก็บภาพหน่วย SS (Schutzstaffel) หรือหน่วยทหารประจำตัวของฮิตเลอร์ที่กำลังเดินสวนสนามอยู่³ หลังการเก็บภาพในวันประชุมใหญ่ประจำปี รีเฟนชตาลใช้เวลาตัดต่อภาพอีกประมาณ 2 เดือนเศษ ภาพยนตร์ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” (Victory of Faith) ที่รีเฟนชตาลตั้งชื่อตามชื่อของการประชุมใหญ่ประจำปี จึงออกฉายรอบปฐมทัศน์ได้เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม ค.ศ. 1933 ที่โรงภาพยนตร์อุฟา พาเลซ อัม โซ (Ufa-Palast am Zoo) โรงภาพยนตร์ที่ทันสมัยที่สุดในเยอรมนีในขณะนั้น โดยมีฮิตเลอร์และสมาชิกพรรคนาซีคน

¹ หนังสือ “การต่อสู้ของข้าพเจ้า” เป็นหนังสือที่อดอล์ฟ ฮิตเลอร์ เขียนขึ้นในระหว่างที่ถูกคุมขังใน ค.ศ. 1924 เนื่องจากได้เดินขบวนเพื่อโค่นล้มรัฐบาลของรัฐบาลบาเยิร์น (Bayern) รัฐใหญ่ทางตอนใต้ของเยอรมนีเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 1923 ใน “การต่อสู้ของข้าพเจ้า” ฮิตเลอร์ได้เขียนเล่าเรื่องราวการก้าวขึ้นเป็นนักการเมืองและอุดมการณ์ของเขา ซึ่งในเวลาต่อมาได้กลายเป็นอุดมการณ์ของพรรคนาซี “การต่อสู้ของข้าพเจ้า” มีทั้งหมด 2 เล่ม เล่มแรกได้รับการเผยแพร่ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1925 และเล่มที่สองในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1926

² Leni Riefenstahl, (1987). *Memoiren*. p. 154.

³ Lutz Kinkel, (2002). *Die Scheinwerferin. Leni Riefenstahl und das Dritte Reich*. p 50.

สำคัญอื่นๆ เข้าร่วมชมเป็นจำนวนมาก

หลังวันฉายรอบปฐมทัศน์ รีเฟนชตาลได้รับคำชมจากฮิตเลอร์และผู้ชมอื่นๆ มากมาย จนทำให้เธอได้รับยกย่องให้เป็น “บุคคลสำคัญแห่งวงการภาพยนตร์ของจักรวรรดิไรช์ที่ 3”¹ ส่วนนิตยสารและหนังสือพิมพ์ต่างพากันตอบรับ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” อย่างดี โดยนิตยสาร *Licht Bild Bühne* ถึงกับกล่าวชมในบทความฉบับวันที่ 2 ธันวาคมว่า “ทันทีที่ภาพยนตร์จบลง ผู้ชมที่อยู่ในโรงภาพยนตร์ก็ลุกขึ้นยืน และหลังจากนั้น เสียงปรบมือก็ดังสนั่นไปทั่วห้อง...ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ ที่ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ของเยอรมนีจะต้องจดจำไปอีกแสนนาน”² ส่วน *Deutsche Zeitung* หนังสือพิมพ์ฉบับสำคัญของเยอรมนี ลงข่าวในวันเดียวกันว่า “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” เป็น “ภาพยนตร์ที่แสดงถึงอิสรภาพของชาติ และเป็นภาพยนตร์เรื่องแรกของจักรวรรดิไรช์ที่ 3 ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นชัยชนะของประชาชนรุ่นใหม่และความหมายของช่วงเวลาใหม่”³

ความสำคัญของ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” ในฐานะที่เป็นภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคเรื่องแรกที่ถูกผลิตขึ้นใน ค.ศ. 1933 และยังประสบความสำเร็จอย่างสูงหลังจากฉายรอบปฐมทัศน์ ทำให้ผู้ดำเนินการวิจัยสนใจ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” ในฐานะเป็นสื่อโฆษณาการของพรรคนาซีที่ช่วยเผยแพร่อุดมการณ์ของพรรค โดยบทความฉบับนี้นับเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยชื่อ “มองประวัติศาสตร์เยอรมันผ่านภาพยนตร์ของเลนี รีเฟนชตาล (Leni Riefenstahl) : ภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อของเลนี รีเฟนชตาลกับการวางรากฐานอำนาจของพรรคแรงงานสังคมนิยมแห่งชาติเยอรมัน (National Socialism German Worker's Party) ในประเทศเยอรมนี ค.ศ. 1933-1935”⁴ ที่มีวัตถุประสงค์หลักคือการศึกษาภาพยนตร์โฆษณาการเชิงสารคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคนาซีของเลนี รีเฟนชตาลจำนวน 3 เรื่อง คือ 1. ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น (Victory of Faith/ Sieg des Glaubens) 2. ชัยชนะแห่งความมุ่งมั่น (Triumph of the Will/ Triumph des Willens) และ 3. วันแห่งอิสรภาพ-กองทัพของเรา (Day of Freedom-our Armed Forces/ Tag der Freiheit-Unsere Wehrmacht) เพื่อศึกษาว่าภาพยนตร์ทั้ง 3 มีลักษณะที่เหมือนหรือต่างกันอย่างไรและภาพยนตร์ทั้ง 3 สะท้อนให้เห็นถึงการวางรากฐานทางอำนาจของพรรคนาซีอย่างไร

เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่า “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” ถูกใช้เป็นสื่อโฆษณาการของพรรคนาซีที่ช่วยเผยแพร่อุดมการณ์ของพรรคได้อย่างไรและในประเด็นใดบ้าง

¹ Jürgen Trimborn, (2002). *Riefenstahl- Eine deutsche Karriere*. p. 187.

² Lutz Kinkel, (2002). *เล่มเดิม*. หน้า 59-60.

³ *แหล่งเดิม*. หน้า 60.

⁴ งานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งได้รับทุนจากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี 2556

ผู้ดำเนินการวิจัยจึงขอกล่าวถึงสถานการณ์ทางการเมืองทั่วไปในเยอรมนีก่อนที่ฮิตเลอร์จะขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีและใน ค.ศ. 1933 อย่างคร่าวๆ เสียก่อนโดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมือง การเมือง ซึ่งจะมีความสำคัญต่อการเข้าใจภาพยนตร์ต่อไป

การเมืองเยอรมันใน ค.ศ. 1933

หลังเยอรมนีแพ้สงครามโลกครั้งที่ 1 ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1918 สาธารณรัฐไวมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยแห่งแรกของเยอรมนีได้รับการจัดตั้งขึ้น ในช่วง 3-4 ปีแรกหลังการก่อตั้ง สาธารณรัฐไวมาร์ต้องประสบกับปัญหามากมายเนื่องจากไม่สามารถจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามตามที่ฝ่ายสัมพันธมิตรเรียกร้องได้ นอกจากนั้น สาธารณรัฐไวมาร์ยังตกอยู่ในสภาวะเงินเฟ้อ ทำให้ราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคสูงขึ้นกว่าช่วงก่อนสงครามหลายเท่าตัว ผู้คนได้รับความเดือดร้อนและตกงานเป็นจำนวนมาก สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้เยอรมนีไม่ได้รับความไว้วางใจจากฝ่ายมหาอำนาจสัมพันธมิตร จนในที่สุด เยอรมนีต้องหันมาใช้นโยบาย “มุ่งตะวันตก” หรือนโยบายที่เน้นการให้ความร่วมมือกับชาติมหาอำนาจสัมพันธมิตรในเรื่องการจ่ายค่าปฏิกรรมสงคราม และการทำให้ชาติเหล่านั้นมั่นใจว่า เยอรมนีจะไม่ลุกขึ้นมาก่อสงครามอีก อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกขึ้นใน ค.ศ. 1929 เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ในยุโรป รวมถึงเยอรมนี ได้รับผลกระทบอย่างมาก พรรคการเมืองฝ่ายขวา เช่น พรรคแรงงานสังคมนิยมแห่งชาติเยอรมัน (National Socialism German Worker's Party) หรือ พรรคนาซี จึงได้โอกาสโจมตีนโยบายมุ่งตะวันตกว่าเป็นต้นเหตุทำให้เศรษฐกิจของเยอรมนีตกต่ำ เนื่องจากในการดำเนินตามนโยบายนี้ รัฐบาลได้นำเศรษฐกิจของประเทศไปผูกกับเศรษฐกิจของชาติมหาอำนาจสัมพันธมิตรมากเกินไป ในที่สุดฮิตเลอร์ ซึ่งมีความสามารถในการพูดจาโน้มน้าวจิตใจผู้คนและมักกล่าวว่าพรรคนาซีเป็นเพียงพรรคเดียวที่จะช่วยให้ชาติพ้นวิกฤติได้ ได้รับความนิยมและได้ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในที่สุดเมื่อวันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1933

หลังขึ้นดำรงตำแหน่ง ฮิตเลอร์ได้พยายามเปลี่ยนสาธารณรัฐไวมาร์ให้เป็นรัฐเผด็จการ ที่มีพรรคนาซีเป็นผู้ปกครองอย่างเป็นทางการเป็นขั้นเป็นตอน เนื่องจากเขาเชื่อว่า การปกครองด้วยผู้นำเพียงผู้เดียวที่สามารถใช้อำนาจอย่างไม่จำกัด และเป็นที่ยึดของประชาชน จนประชาชนเชื่อฟัง “อย่างไร้ขอบเขต”¹ เป็นระบบการปกครองที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

¹ นักวิชาการเชื่อว่า ความต้องการผู้นำที่มีลักษณะดังกล่าว เริ่มเกิดขึ้นในเยอรมนีตั้งแต่ ค.ศ. 1800 หรือยุคที่แนวคิดชาตินิยมเริ่มเบ่งบานในยุโรป ตัวอย่างที่สอดคล้องกับแนวคิดนี้ได้แก่ออตโต ฟอน บิสมาร์ก (Otto von Bismarck) ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (Reichskanzler) แห่งจักรวรรดิเยอรมนีระหว่าง ค.ศ. 1870-1890 และบริหารประเทศอย่างจริงจังและมุ่งมั่น ดังนั้น นักประวัติศาสตร์เยอรมันส่วนหนึ่งจึงเชื่อว่า การ “ยึดอำนาจ” ของฮิตเลอร์มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเยอรมนีเอง

ประชาธิปไตย ในขั้นแรก เขาชักชวนให้ประธานาธิบดีพอล ฟอน ฮินเดนบวร์ก (Paul von Hindenburg)¹ ลงนามในกฎหมายฉุกเฉินเพื่อคุ้มครองพลเมืองเยอรมัน (Decree for the Protection of German People) เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ด้วยข้ออ้างว่า บ้านเมืองอาจไม่สงบเนื่องด้วยภัยจากพรรคคอมมิวนิสต์ที่คอยหาโอกาสล้มล้างระบอบประชาธิปไตย² ต่อมาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1933 เกิดเหตุการณ์ลอบเผาไรช์สทาก หรือ สภาไรช์ชทาก (Reichstag) และเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมมารีอุส ฟาน แดร์ ลูบเบอร์ (Marius van der Lubbe) หนุ่มคอมมิวนิสต์วัย 24 ปีที่ป่วยเป็นโรคประสาทไว้ได้ จึงทำให้พรรคนาซีฉวยโอกาสดังกล่าวหาว่า พรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการลอบวางเพลิงในครั้งนี้และโน้มน้าวให้ประธานาธิบดีพอน ฮินเดนบวร์กลงนามในกฎหมายเพื่อพิทักษ์ประชาชนและรัฐ (Decree for the Protection of the People and the State) อีกฉบับหนึ่ง³

กฎหมายทั้ง 2 ฉบับมีผลทำให้สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน เช่น สิทธิในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี สิทธิในการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ หดสั้นไป และทำให้รัฐบาลสามารถสั่งจับกุมคนอย่างฉับพลันได้ ทำให้พรรคนาซีสามารถใช้อำนาจจับกุมสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งถือเป็นศัตรูสำคัญของพรรค และสมาชิกพรรคการเมืองอื่นที่คอยขัดขวางพรรคนาซี กล่าวกันว่า ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายนมีผู้ถูกจับกว่า 25,000 คน จนทำให้มีการคิดสร้างค่ายกักกันเพื่อคุมตัวนักโทษ จนเกิดเป็นค่ายกักกันแห่งแรกของเยอรมนีในเมืองดักเคา (Dachau) ทางตอนใต้ของประเทศขึ้น⁴ และในขณะเดียวกัน พรรคนาซีได้ส่งหน่วย SS และ SA (Sturmabteilung) ซึ่งเป็นหน่วยทหารติดอาวุธของพรรค ออกก่อวินาศกรรมสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามและผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับพรรคนาซี ทำให้ประชาชนเยอรมันที่นิยม

¹ พอล ฟอน ฮินเดนบวร์ก (Paul von Hindenburg) อดีตนายพลจากสงครามโลกครั้งที่ 1 เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 2 ของสาธารณรัฐไวมาร์เมื่อ ค.ศ. 1925 และได้รับการเลือกตั้งเข้ารับตำแหน่งเดิมอีกครั้งใน ค.ศ. 1932

² พรรคคอมมิวนิสต์นับเป็นศัตรูที่สำคัญ ที่พรรคนาซีต้องการกำจัดเสมอมา

³ เหตุการณ์ลอบเผาไรช์สทากนี้ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้จะยังไม่ชัดเจนว่าใครเป็นผู้วางเพลิงก็ตาม แต่ผลที่เกิดทางการเมืองก็เห็นได้ชัดตั้งแต่กล่าวไว้ด้านบนแล้ว ในปัจจุบันนี้ มีทฤษฎีหลักเกี่ยวกับการวางเพลิงเผาไรช์สทากอยู่ 3 ทฤษฎีได้แก่ 1. พรรคนาซีคิดว่าการลอบวางเพลิงที่ไรช์สทากเป็นฝีมือของพวกคอมมิวนิสต์จริง เนื่องจากพวกคอมมิวนิสต์ต้องการยึดอำนาจไปจากพรรคนาซี พรรคนาซีจึงถือโอกาสดังกล่าวยุยงให้ประธานาธิบดีพอน ฮินเดนบวร์กลงนามในกฎหมายเพื่อพิทักษ์ประชาชนและรัฐ เพื่อใช้กฎหมายนี้กำจัดพรรคคอมมิวนิสต์ 2. พรรคนาซีเป็นผู้ลอบวางเพลิงเสียเอง เพื่อสร้างโอกาสให้ฮิตเลอร์ยุยงประธานาธิบดีพอน ฮินเดนบวร์กให้ลงนามในกฎหมายเพื่อพิทักษ์ประชาชนและรัฐ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำจัดพรรคคอมมิวนิสต์ และ 3. ทฤษฎีสุดท้ายเชื่อว่ามารีอุส ฟาน แดร์ ลูบเบอร์ เป็นผู้ลงมือวางเพลิงไรช์สทากจริง แต่อาจถูกพรรคนาซีบังคับหรือล่อลวงให้ทำ ในขณะที่นักวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันออกเป็น 3 ทฤษฎีดังกล่าว ศาลไคร์ชคิตของฟาน แดร์ ลูบเบอร์ขึ้นพิจารณาอีกหลายครั้งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ลี้สุดลงใน ค.ศ. 1945 และใน ค.ศ. 2008 ศาลได้ตัดสินให้ฟาน แดร์ ลูบเบอร์พ้นจากข้อกล่าวหา “วางเพลิงและทรยศต่อชาติ” เนื่องจากไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดที่ชี้ให้เห็นว่าเขาเป็นผู้ลงมือ นอกจากนั้นศาลยังเห็นว่า คำตัดสินจาก ค.ศ. 1933 เป็นคำตัดสินที่ศาลตัดสินไปเนื่องจากเกรงกลัวอิทธิพลของพรรคนาซี

⁴ สัญชัย สุวัชรบุตร และ อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์. (2555). *ทฤษฎีประวัติศาสตร์ยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 20*. หน้า 115.

ระบอบประชาธิปไตยเริ่มตระหนักถึงภัยของพรรคนาซี และเริ่มหาหนทางอพยพออกนอกประเทศ

ต่อมา เมื่อวันที่ 24 มีนาคม ค.ศ. 1933 ฮิตเลอร์สามารถโน้มน้าวให้สภาไรค์ชทากผ่านกฎหมายการมอบอำนาจ (The Enable Act) สำเร็จ ส่งผลให้รัฐบาลสามารถแก้กฎหมายและออกกฎหมายได้โดยไม่ต้องผ่านการรับรองจากสภาไรค์ชทาก ฮิตเลอร์จึงสามารถอาศัยอำนาจจากกฎหมายฉบับนี้ออกกฎหมายทำลายอธิปไตยของรัฐทั้ง 16 รัฐของเยอรมนีโดยการแต่งตั้งสมาชิกพรรคที่มีความจงรักภักดีต่อตนขึ้นเป็นผู้ปกครองรัฐที่มีอำนาจเต็มเหนือรัฐบาลของรัฐทั้ง 16 รัฐ และต่อมาเมื่อวันที่ 7 เมษายน ฮิตเลอร์ได้ออกกฎหมายกำหนดให้ครู อาจารย์ ผู้พิพากษาและข้าราชการทุกท่านต้องมีเลือดอารยัน มีอุดมการณ์ทางการเมืองเช่นเดียวกับพรรคนาซีและต้องกล่าวคำปฏิญาณว่าจะซื่อสัตย์ต่อพรรคนาซี กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นการเปิดโอกาสให้พรรคนาซีกำจัดข้าราชการที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองไม่ตรงกับตนหลังจากที่ศัตรูทางการเมืองได้ถูกกำจัดไปก่อนหน้านี้แล้ว

นอกจากมาตรการทางด้านการเมืองดังที่กล่าวมา ฮิตเลอร์ยังตระหนักดีว่าเขาต้องทำงานเผยแพร่อุดมการณ์ของพรรคนาซีควบคู่กันไปด้วย เขาดำเนินการโดยการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ ขึ้น และบีบให้ชาวเยอรมันเข้าเป็นสมาชิกไม่ว่าโดยทางตรงก็ทางอ้อม เช่น กลุ่มยุวชนฮิตเลอร์ (Hitler Youth) หรือองค์กรเด็กสาวเยอรมัน (League of German Girls) สำหรับเด็กชายและเด็กหญิงชาวเยอรมันในช่วงอายุ 10-18 ปี และพยายามเผยแพร่อุดมการณ์ของพรรค ที่เน้นในเรื่องของสายเลือดอารยันบริสุทธิ์ ความสามัคคี เสียสละเพื่อส่วนรวมและการเชื่อฟังผู้นำ¹ ตามกลุ่มต่างๆ เหล่านี้² การเผยแพร่อุดมการณ์พรรคตามกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นประสบความสำเร็จอย่างสวยงาม โดยเห็นได้จากคำพูดของทรูเดอ เบือกคเนอร์ (Trude Bürkner) โฆษกองค์กรเด็กสาวเยอรมันที่กล่าวไว้ว่า “เด็กสาวที่เข้าร่วมในองค์กรเด็กสาวเยอรมันทุกคนต่างรู้ดีว่า พวกเธอจะต้องเสียสละตนให้กับประเทศชาติและประชาชนชาวเยอรมัน ความเป็นฉันจะต้องถูกกำจัดออกไป พวกเธอทุกคนจะต้องพร้อมที่จะรับใช้

¹ อุดมการณ์สำคัญของพรรคนาซีใน ค.ศ. 1933 เน้นในด้านการเชื่อฟังผู้นำ ความรักและสามัคคีในประเทศชาติ และในขณะเดียวกันก็เน้นในเรื่องเลือดอารยันบริสุทธิ์ โดยพรรคนาซีอ้างว่า ชาวเยอรมันมีเชื้อสายอารยันที่บริสุทธิ์ที่สุด ดังนั้นชาวเยอรมันจึงมีสิทธิปกครองชนชาติอื่นและทำลายชนชาติที่ตนเห็นว่าเป็นศัตรู หรือพวกยิว ความเชื่อเรื่องเชื้อสายอารยันบริสุทธิ์ของพรรคนาซีได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีการแบ่งชนชาติ (Rassenlehre) ที่มีอิทธิพลอย่างสูงในคริสต์ศตวรรษที่ 19 และ 20 ทฤษฎีเหล่านี้แบ่งคนออกเป็นหลายชนชาติโดยอาศัยลักษณะทางกายภาพ เช่น สีผิวและลักษณะกะโหลกและใบหน้าเป็นตัวแบ่ง ดูเพิ่มเติมใน 1. ศัทธิยากร ศศิธรามาศ. (2556). ผู้หญิงเยอรมันในยุคนาซี ค.ศ. 1933-1939: โลกใบเล็กที่แตกต่างจากโลกใบใหญ่ของผู้ชาย. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 16 (ฉบับเดือนมกราคม-ธันวาคม 2556) หน้า 251-258. และ 2. ศัทธิยากร ศศิธรามาศ. (2557). การอุทธรณ์ในยุคนาซีเยอรมัน: บาดแผลที่ยังคงเจ็บปวด. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 17 (ฉบับเดือนมกราคม-ธันวาคม 2557) หน้า 259-260.

² Arno Klönne, (2008). *Jugend im Dritten Reich: Die Hitlerjugend und ihre Gegner*. p. 19.

ประเทศชาติเสมอ”¹ นอกจากนั้น ฮิตเลอร์ยังใช้การโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) ผ่านสื่อหลายประเภท หนึ่งในสื่อที่พรรคนาซีนิยมใช้ได้แก่สื่อภาพยนตร์เนื่องจากได้รับความนิยมและเข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึง โดยหนึ่งในภาพยนตร์โฆษณาการเรืองสำคัญของพรรคนาซีใน ค.ศ. 1933 ได้แก่ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” ดังที่ได้กล่าวแล้ว

จุดเปลี่ยนสำคัญอีกครั้งที่ทำให้พรรคนาซีครองอำนาจในเยอรมนีได้คือการประกาศใช้กฎหมายห้ามจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ (Act against the Party-Creation) เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม ค.ศ. 1933 กฎหมายฉบับนี้ทำให้พรรคการเมืองที่เหลือรอดจากการกวาดล้างโดยอาศัยอำนาจของกฎหมายฉุกเฉินเพื่อคุ้มครองพลเมืองเยอรมันและกฎหมายเพื่อพิทักษ์ประชาชนและรัฐถูกสั่งห้าม และพรรคการเมืองใหม่ไม่สามารถจัดตั้งได้ จึงทำให้พรรคนาซีกลายเป็นพรรคการเมืองเพียงหนึ่งเดียวของประเทศในที่สุด อย่างไรก็ตาม ฮิตเลอร์ได้จัดให้มีการเลือกตั้งอีกครั้งเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน ค.ศ. 1933 เพื่อลวงให้นานาชาติเข้าใจว่าพรรคนาซียอมรับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยและพรรคได้รับการสนับสนุนจากประชาชนเยอรมัน ผลปรากฏว่า มีผู้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งถึงร้อยละ 95 และพรรคนาซี ซึ่งเป็นพรรคการเมืองเดียวที่ลงสมัครและชนะนโยบาย “หนึ่งประชาชน หนึ่งผู้นำ หนึ่งเสียง”² ได้รับคะแนนเสียงถึงร้อยละ 92 และได้ครอบครองที่นั่งครบทั้งหมด 661 ที่นั่งในรัฐสภา³ ดังนั้นภายในระยะเวลาเพียง 1 ปี ฮิตเลอร์จึงสามารถเปลี่ยนสาธารณรัฐประชาธิปไตยให้กลายมาเป็นรัฐเผด็จการภายใต้การนำของตนได้

“ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” กับการโฆษณาการ

หลังเก็บภาพจากการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคครั้งที่ 5 ที่เมืองนูเรมเบิร์ก ระหว่างวันที่ 1-3 กันยายน ค.ศ. 1933 เสร็จเรียบร้อยแล้ว รีเฟนชตาล ผู้กำกับ ใช้เวลาตัดต่อภาพไม่นาน “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” ซึ่งมีความยาวราว 60 นาทีจึงได้เข้าฉายรอบปฐมทัศน์เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม ค.ศ. 1933

เนื้อเรื่องย่อ

รีเฟนชตาลแบ่งภาพยนตร์ออกเป็น 8 ช่วงดังนี้

ช่วงแรกแสดงให้เห็นถึงเมืองนูเรมเบิร์กในช่วงเข้าก่อนเริ่มการประชุม ภาพยนตร์เปิดตัวด้วยการให้ผู้ชมเห็นเมืองนูเรมเบิร์กในสภาพที่สงบ สวยงาม ตึกรามบ้านช่องสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย ถนนสะอาด สีสัน มีน้ำพุกลางเมือง ถัดมา ภาพยนตร์ถ่ายให้เห็นขบวน

¹ Die Zeit. (2005). Claras Untergang. (Online).

² Heinrich August Winkler, (2005). *Der lange Weg nach Westen*. p. 30.

³ Bayerische Staatsbibliothek. (2013). Reichstagsbücher 1933. (Online).

พาเหรดของสมาชิกพรรคนาซีที่เดินเข้ามาในเมืองนูเรมเบิร์กอย่างพร้อมเพรียง พวกเขาได้รับการต้อนรับจากชาวเมืองอย่างดี ชาวเมืองให้ความสนใจ และเดินตามดูขบวน นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังตัดภาพให้ผู้ชมเห็นเด็กตัวเล็กๆ ที่วิ่งออกมาริมถนนเพื่อชมขบวนพาเหรด โดยเด็กได้ยกแขนขวา หรือทำทักทายของพรรคนาซี ขึ้นทักทายขบวนพาเหรด ภาพยนตร์ยังถ่ายให้ผู้ชมเห็นสมาชิกสำคัญของพรรค เช่น แอนส์ โรม (Ernst Röhm) ผู้นำหน่วย SA หรือโจเซฟ เกิบเบลส์ ที่ทยอยกันเดินทางมาถึงนูเรมเบิร์กด้วยรถยนต์และรถไฟ

ช่วงที่ 2 แสดงภาพฮิตเลอร์มาถึงสนามบินประจำเมืองนูเรมเบิร์ก ช่วงนี้เริ่มต้นด้วยฉากที่เครื่องบินส่วนบุคคลของฮิตเลอร์ค่อยๆ เคลื่อนตัวลงมาถึงสนามบินประจำเมืองนูเรมเบิร์กอย่างสง่างาม ฮิตเลอร์ก้าวลงมาจากเครื่องบินและมีบุคคลสำคัญของพรรคนาซีมาคอยให้การต้อนรับ พวกเขายกแขนขวาขึ้นทักทายฮิตเลอร์พร้อมโห่ร้องคำว่า Heil หรือ ขอให้ท่านพบแต่ความสวัสดิ์เสียงดังกึกก้อง ฉากต่อมาฉายให้เห็นฮิตเลอร์กำลังก้าวขึ้นรถยนต์เปิดประทุน เมื่อคนขับนำรถออกไป ชาวเมืองที่มาให้การต้อนรับฮิตเลอร์ที่สนามบิน ก็วิ่งตามรถอยู่ชั่วขณะ พร้อมเปล่งเสียงคำว่า Heil เมื่อรถของฮิตเลอร์ไปถึงตัวเมือง ภาพยนตร์ถ่ายให้เห็นประชาชนจำนวนมากที่มาให้การต้อนรับเขา ชูแขนขวาขึ้นทักทายเขา พร้อมเปล่งเสียงคำว่า Heil ดังกึกก้อง พวกเขาอึ้งอัมม์ จนผู้ชมสามารถเห็นความตื่นเต้นและประทับใจบนใบหน้าของบางคน ได้ชัดเจน ภาพยนตร์ยังถ่ายภาพอาคารบ้านเรือนที่พร้อมใจประดับธงของพรรคนาซี ทำให้ผู้ชมเห็นภาพธงที่มีเครื่องหมายสวัสดิกะอยู่ตรงกลางปลิวไสวไปทั่วเมือง

ช่วงที่ 3 แสดงให้เห็นการต้อนรับฮิตเลอร์ในศาลาว่าการเมือง ฉากแรกของช่วงที่ 3 ฉายให้เห็นรถของฮิตเลอร์เคลื่อนมาถึงบริเวณศาลาว่าการเมืองนูเรมเบิร์ก เมื่อฮิตเลอร์ก้าวลงจากรถ ก็พบประชาชนกลุ่มใหญ่ที่มาคอยให้การต้อนรับ ชูแขนขวาขึ้นทักทายเขา พร้อมทั้งเปล่งเสียง Heil ดังสนั่น และมีสีหน้าที่แสดงให้เห็นถึงความประทับใจที่พวกเขามีต่อ “ท่านผู้นำพรรค” ภาพยนตร์ฉายให้เห็นว่าสมาชิกคนสำคัญของพรรคนาซีก็มาคอยให้การต้อนรับฮิตเลอร์ที่นี่ด้วย จากนั้น ฮิตเลอร์พร้อมด้วยสมาชิกคนสำคัญของพรรค เดินขึ้นไปบนศาลาว่าการเมืองและออกมาทักทายประชาชนที่ชื่องหน้าต่าง พวกเขายกมือขวาขึ้นทักทายประชาชน ซึ่งกล้องจับภาพจากมุมสูง ทำให้มองเห็นผู้คนมากมายจนเปรียบเสมือนคลื่นมนุษย์ ภาพยนตร์จับภาพไปที่ใบหน้าของหญิงสาวคนหนึ่ง ซึ่งดูมีความสุขและภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์สำคัญ

ช่วงที่ 4 แสดงให้เห็นการเปิดการประชุมประจำปีของพรรคนาซี ภาพยนตร์ตัดฉากไปช่วงเย็นที่ฮิตเลอร์รวมทั้งสมาชิกพรรคนาซีที่มาร่วมงานมารวมตัวกันที่หน้าหอประชุมลุยโพล (Luitpold) ซึ่งเป็นสถานที่จัดงาน มีเด็กหญิงตัวน้อยๆ สองคนนำดอกไม้มามอบให้ฮิตเลอร์ จากนั้น ภาพตัดไปที่ผู้ว่าการเมืองนูเรมเบิร์ก ซึ่งขึ้นกล่าวต้อนรับฮิตเลอร์อย่างเป็นทางการ เขากล่าวว่า ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่พรรคนาซีได้จัดประชุมขึ้นมาใน “จักรวรรดิใหม่” จากนั้น

ภาพถ่ายให้เห็นขบวนเกียรตินิยมที่ถือธงพรรคนาซีขนาดใหญ่ และเดินสวนสนามทำความเคารพฮิตเลอร์และบุคคลสำคัญ โดยทั้งสองข้างทางมีสมาชิกพรรคนาซียืนชูแขนขวาและเปล่งเสียงคำว่า Heil กิกก้อง และกล้องจับภาพจากมุมบน ทำให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีได้เป็นอย่างดี เมื่อกองเกียรตินิยมเดินขบวนเสร็จสิ้นลง รูดอล์ฟ เฮส (Rudolf Hess) ตัวแทนและมือขวาของฮิตเลอร์ ขึ้นกล่าวเปิดงานโดยกล่าวว่า “การประชุมประจำปีครั้งที่ 5 เริ่มขึ้นแล้ว การประชุมนี้เป็นการประชุมแห่งชัยชนะ และฮิตเลอร์ก็เป็นเครื่องการันตีของชัยชนะ” ต่อจากนั้น ได้มีสมาชิกสำคัญผลัดเปลี่ยนกันขึ้นพูดอีกหลายคน เช่น ยูลิอุส ชไตรเชอร์ (Julius Streicher) เจ้าของนิตยสารที่มีเนื้อหาต่อต้านชาวยิวฉบับสำคัญ “ชเตือมเมอร์” (Stürmer) และผู้ว่าการรัฐฟรังโกเนีย (Franconia) ที่นูเรมเบิร์กตั้งอยู่ หรือตัวแทนของ เบนนิโต มุสโสลินี (Benito Mussolini) หัวหน้าพรรคฟาสซิสต์อิตาลี (National Fascist Party) ที่กล่าวแสดงความดีใจกับพรรคนาซีที่ประสบความสำเร็จในการสร้างจักรวรรดิไรช์ที่ 3

ช่วงที่ 5 แสดงให้เห็นการเดินสวนสนาม ฉากแรกของช่วงนี้เริ่มต้นด้วยภาพของเช้าวันใหม่เมื่อฮิตเลอร์และสมาชิกคนสำคัญของพรรคคนอื่นๆ เดินทางไปถึงสนามหญ้าหน้าหอประชุมลูยโพล ที่องค์การต่างๆ ของพรรคนาซีมารวมตัวกันอย่างเป็นระเบียบและพร้อมเพรียงเพื่อสวนสนาม หลังการสวนสนาม ฮิตเลอร์กล่าวสุนทรพจน์มีใจความว่า เขามีความยินดีที่เห็นพรรคนาซีเปลี่ยนจากพรรคการเมืองกลายมาเป็นจักรวรรดิ เขาจึงเป็นผู้นำของจักรวรรดิด้วย ดังนั้น สมาชิกพรรคทุกคนจะต้องช่วยกันเผยแพร่อุดมการณ์ของพรรค เพื่อให้ชาวเยอรมันทุกคนหลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียวทางด้านความคิด

ช่วงที่ 6 แสดงถึงคำประกาศจากยุวชนฮิตเลอร์ หลังจบสุนทรพจน์ของฮิตเลอร์ ภาพยนตร์ตัดภาพไปที่ยุวชนฮิตเลอร์ ซึ่งยกมือทักทายฮิตเลอร์พร้อมเปล่งเสียง Heil ดังนั้นและยาวนาน พร้อมกับยกธงพรรคขึ้นมาโบก กล้องจับภาพจากมุมบนทำให้เห็นเหล่ายุวชนฮิตเลอร์จำนวนมาก จากนั้น กล้องจับภาพให้เห็นหน้ายุวชนแต่ละคนอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ชมเห็นความชื่นชมในตัวฮิตเลอร์บนใบหน้าของพวกเขา ส่วนฮิตเลอร์ขึ้นให้โอวาทมีใจความว่า ความสามัคคีและการมีมิตรไมตรีต่อกันนับเป็นคุณสมบัติสำคัญของยุวชนฮิตเลอร์ ยุวชนนับเป็นเครื่องการันตีอนาคตของชาติ และทำให้ชาติดำรงอยู่ได้ ดังนั้น ยุวชนทั้งหลายจึงต้องรักและสามัคคีกันให้มาก

ช่วงที่ 7 เป็นการเดินสวนสนามของสมาชิกพรรคนาซี หลังจบสุนทรพจน์ของฮิตเลอร์ ภาพยนตร์ตัดภาพไปที่การสวนสนามขององค์กรต่างๆ ของพรรคนาซี เช่น หน่วย SS และ SA ทุกหน่วยเดินสวนสนามกันอย่างเป็นระเบียบ ฮิตเลอร์และบุคคลสำคัญของพรรคนายกมือขวา ทักทายขบวนสวนสนามด้วยใบหน้าแจ่มใส

ช่วงที่ 8 มีเนื้อหาเป็นการรำลึกถึงสมาชิกของหน่วย SS และ SA ที่เสียชีวิต หลังจากการสวนสนาม ทุกหน่วยมารวมตัวกันเพื่อรำลึกถึงสมาชิกของหน่วย SS และ SA ที่เสียชีวิตลง

จากนั้น ฮิตเลอร์กล่าวสุนทรพจน์ใจความว่าไม่ว่าจะมาจากชนชั้นหรือการศึกษาใด ทุกคนควรรำลึกไว้เสมอว่า ประเทศชาติเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ทุกคนไม่ควรนึกถึงตนเอง แต่ควรรำลึกไว้เสมอว่า เราควรอยู่เพื่อชาติ ต่อมา ภาพยนตร์ปิดเรื่องลงด้วยฉากที่มีธงนาซีปลิวสะบัด ส่วนฉากหลังเป็นท้องฟ้า

ประเด็นสำคัญของการโฆษณาการใน “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น”

หากพิจารณาตามเนื้อเรื่องของภาพยนตร์แล้ว จะพบว่า “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” เป็นภาพยนตร์ที่ไม่ต้องการจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ประจำปีครั้งที่ 5 แต่ต้องการสื่อสารไปยังผู้ชมผ่านภาพเหตุการณ์ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

ประการแรก พรรคนาซีเป็นพรรคที่เป็นมิตรและรักสงบ: ภาพยนตร์เปิดเรื่องมาโดยการถ่ายให้ผู้ชมเห็นท้องฟ้า และเมืองนูเรมเบิร์กยามเช้าในสภาพสงบ สวยงาม สะอาดสอาด และเป็นระเบียบ และมีเสียงระฆังคลอ ทำให้ผู้ชมสัมผัสได้ถึงความสงบที่พรรคต้องการจะสื่อส่วนความเป็นมิตรถูกสะท้อนให้เห็นในหลายๆ ฉากที่มีหญิงสาวและเด็กเป็นตัวเอก เช่น ฉากที่สมาชิกพรรคนาซีเดินขบวนพาเหรดเข้ามาในเมืองนูเรมเบิร์กในช่วงที่ 1 โดยกล้องได้จับภาพไปที่เด็ก 5 คนที่พากันยกมือขวาขึ้นทักทายขบวนพาเหรดและเปล่งเสียงร้อง Heil ส่วนสมาชิกพรรคนาซีที่อยู่ในขบวนพาเหรดก็ยิ้มทักทายเด็กและชาวเมืองอย่างเป็นกันเอง ทำให้ผู้ชมรับได้ถึงความเป็นมิตรที่สมาชิกพรรคนาซีที่อยู่ในขบวนพาเหรดหยิบยื่นให้ สื่อชนิดเดียวกันนี้ถูกถ่ายทอดอีกครั้งในช่วงที่ 4 เมื่อมีเด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ 2 คนนำดอกไม้มามอบให้ฮิตเลอร์ก่อนที่จะเปิดการประชุมจะเริ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ กล้องถ่ายให้เห็นฮิตเลอร์ที่รับดอกไม้ด้วยท่าทีอันอบอุ่นและเป็นมิตรพร้อมกล่าวขอบคุณเด็กทั้งสองก่อนที่จะขึ้นกล่าวสุนทรพจน์ ภาพนี้นับเป็นการยืนยันโดยทางอ้อมอีกครั้งว่าพรรคนาซีเป็นพรรคการเมืองที่พร้อมจะเป็นมิตรกับทุกคน และประเทศเพื่อนบ้านสามารถไว้วางใจได้ ก่อนภาพยนตร์จะจบพรรคได้ย้ำถึงความรักสงบของพรรคอีกครั้งด้วยการถ่ายให้ผู้ชมเห็นท้องฟ้าอีกครั้ง

ประการที่ 2 พรรคนาซีเป็นพรรคการเมืองที่ยิ่งใหญ่: ความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีถูกรีเฟนชตาล ผู้กำกับ ถ่ายทอดเอาไว้ในหลายส่วนของภาพยนตร์ โดยผ่านทั้งทางภาพ เสียง และสุนทรพจน์ของฮิตเลอร์และบุคคลสำคัญของพรรค รีเฟนชตาลเลือกใช้ภาพการเดินขบวนพาเหรดหรือสวนสนาม ที่มีผู้ชมแน่นขนัด ยกแขนขวาขึ้นทักทายขบวนและเปล่งเสียง Heil ดังสนั่น ซึ่งปรากฏอยู่ในหลายฉากของภาพยนตร์มาใช้แสดงถึงความยิ่งใหญ่ของพรรค เนื่องจากการถ่ายให้เห็นผู้ที่มาชมขบวนพาเหรดมากมาย ย่อมหมายถึงการแสดงให้เห็นว่าพรรคนาซีได้รับความนิยมเพียงใด ส่วนการยกแขนขวาขึ้นทักทายอย่างพร้อมเพรียง รวมถึงการเปล่งเสียง Heil ดังสนั่น ย่อมกระตุ้นให้คนอีกเหิม และรู้สึกถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคได้อย่างดี อย่างไรก็ตาม ความยิ่งใหญ่ของพรรคปรากฏชัดเจนที่สุดในช่วงที่ 4 “การเปิดการประชุม

ประจำปี” และช่วงที่ 7 “การเดินสวนสนามของสมาชิกพรรคนาซี” ในช่วงที่ 4 ภาพยนตร์จับภาพให้ผู้ชมเห็นสมาชิกพรรคนาซียืนเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบ ภาพสมาชิกพรรคจำนวนมากถูกทำให้ดูยิ่งใหญ่และเป็นระเบียบมากขึ้นเมื่อรีเฟนชตาลถ่ายให้เห็นพวกเขาจากมุมสูง เสียง Heil ที่ดังกึกก้องเมื่อสมาชิกพรรครวมใจกันเปล่งเสียงเพื่อทักทายฮิตเลอร์ที่ขึ้นกล่าวสุนทรพจน์ก็ดูยาวนานกว่าตอนใดๆ จึงทำให้ผู้ชมสัมผัสถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ รีเฟนชตาลยังตั้งใจให้ผู้ชมเห็นตัวแทนของมุสโสลินี (Benito Mussolini) ขึ้นกล่าวแสดงความยินดีกับพรรคนาซี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พรรคนาซีไม่เพียงแต่ได้รับการยอมรับในเยอรมนี แต่ยังได้รับการยอมรับในต่างประเทศอีกด้วย

ลักษณะของการสื่อถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีในช่วงที่ 7 มีลักษณะคล้ายกับช่วงที่ 4 คือเน้นความเป็นระเบียบและจำนวนคนที่มาก แต่ในช่วงที่ 7 รีเฟนชตาลเลือกเพิ่มความโดดเด่นผ่านการเดินสวนสนามอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยของหน่วย SS และ SA การฉายให้เห็นภาพการสวนสนามของทั้ง 2 หน่วยนั้นนอกจากจะเป็นการสื่อถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นด้วยว่า พรรคนาซีมีหน่วยทหารติดอาวุธของตนเอง ดังนั้น การถ่ายทอดภาพการสวนสนามของ SS และ SA จึงเปรียบเสมือนคำเตือนโดยอ้อมถึงผู้ที่ไม่นิยมพรรคนาซีด้วยว่า พวกเขาไม่สามารถต่อต้านหรือโค่นล้มพรรคนาซีได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากความยิ่งใหญ่ของหน่วยทั้ง 2 หน่วยดังกล่าว นอกจากนี้ ภาพฮิตเลอร์ยืนคู่กับโรม ผู้บังคับบัญชาหน่วย SA ในหลายๆ โอกาส ยิ่งแสดงให้เห็นว่า ฮิตเลอร์ให้ความสำคัญกับหน่วยติดอาวุธของพรรคมากเพียงใด

นอกจากการใช้ภาพถ่ายทอดให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีแล้ว รีเฟนชตาลยังใช้สุนทรพจน์ในการถ่ายทอดอีกด้วย โดยเฉพาะในช่วงที่ 4 “การเปิดการประชุมประจำปี” เมื่อผู้ว่าการเมืองนูเรมเบิร์กขึ้นกล่าวต้อนรับฮิตเลอร์ว่าเขามีความยินดีที่พรรคนาซีได้จัดการประชุมขึ้นใน “จักรวรรดิใหม่” และในช่วงที่ 5 “การเดินสวนสนาม” ที่รีเฟนชตาลใช้สุนทรพจน์ของฮิตเลอร์ที่มีใจความสำคัญว่า เขามีความยินดีที่เห็นพรรคนาซีเปลี่ยนจากพรรคการเมืองและกลายมาเป็นจักรวรรดิ ซึ่งแสดงให้เห็นได้เป็นอย่างดีว่า เยอรมนีถูกรบครองโดยพรรคนาซี

ประการที่ 3 ออดอล์ฟ ฮิตเลอร์เป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ของจักรวรรดิไรช์ที่ 3 และเป็นที่รักของประชาชน: รีเฟนชตาลนำเสนอประเด็นนี้โดยผ่านภาพและสุนทรพจน์เช่นเดียวกับประเด็นเรื่องความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซี ในช่วงที่ 2 “ฮิตเลอร์มาถึงสนามบินนูเรมเบิร์ก” รีเฟนชตาลตั้งใจนำเสนอภาพเครื่องบินส่วนตัวของฮิตเลอร์ค่อยๆ ตะตัวลงที่ลานบินเมืองนูเรมเบิร์ก และจากนั้นฮิตเลอร์ได้ก้าวลงจากเครื่องบินอย่างสง่างาม การฉายให้เห็นเครื่องบินเป็นการเน้นให้เห็นถึงความสำคัญและความยิ่งใหญ่ของฮิตเลอร์อย่างชัดเจน เนื่องจากใน ค.ศ. 1933 เครื่องบินยังไม่ถูกใช้เป็นพาหนะหลักในการเดินทาง ผู้ที่เดินทางโดยเครื่องบินส่วนตัว

จึงต้องมีความสำคัญอย่างมาก นอกจากนั้น รีเฟนชตาลยังทำให้ผู้ชมเห็นว่า บุคคลสำคัญอื่นๆ ของพรรคไม่ได้เดินทางมานูเรมเบิร์กด้วยเครื่องบิน แต่มาโดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถไฟ ซึ่งเป็นการย้ำให้ผู้ชมเห็นว่า มีเพียงฮิตเลอร์เท่านั้นที่ยิ่งใหญ่เพียงพอที่จะใช้เครื่องบินเป็นพาหนะในการเดินทาง

ต่อจากนั้น รีเฟนชตาลถ่ายทอดความยิ่งใหญ่ของฮิตเลอร์ด้วยการถ่ายให้เห็นฝูงชนจำนวนมากศาลที่มารอต้อนรับฮิตเลอร์ตาม 2 ข้างทางเมื่อเขาขึ้นรถยนต์ส่วนตัวจากสนามบินเข้ามาในตัวเมืองนูเรมเบิร์ก ฝูงชนยกแขนขวาขึ้นทักทาย และเปล่งเสียง Heil ดังนั้นเมื่อพวกเขาเห็นรถของฮิตเลอร์เคลื่อนผ่าน นอกจากนั้น รีเฟนชตาลยังจับภาพใบหน้าของฝูงชนที่มีสีหน้ายิ้มแย้มและตื่นเต้น และเมื่อรถของฮิตเลอร์กำลังจะเคลื่อนผ่านไป รีเฟนชตาลก็ถ่ายให้เห็นฝูงชนที่วิ่งลงมาบนถนนเพื่อตามารถของฮิตเลอร์ โดยที่รีเฟนชตาลไม่ได้ถ่ายให้เห็นว่าฝูงชนจะวิ่งตามรถของผู้ใดอีกเลย ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของฮิตเลอร์ และความรัก ความศรัทธาที่ประชาชนมีต่อเขา ความยิ่งใหญ่ของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ยังถูกถ่ายทอดผ่านสุนทรพจน์ในช่วงที่ 4 “การเปิดการประชุมประจำปี” เมื่อรูดอล์ฟ เฮสขึ้นกล่าวสุนทรพจน์มีใจความว่าฮิตเลอร์คือการันตีแห่งชัยชนะ คำกล่าวนี้แสดงให้เห็นได้เป็นอย่างดีว่า ในช่วงเวลา 7 เดือนนับตั้งแต่ฮิตเลอร์ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จนถึงการประชุมใหญ่ฮิตเลอร์มีความสำคัญมากขึ้นเพียงใด

ประการสุดท้าย พรรคนาซีสนับสนุนให้สมาชิกพรรคและชาวเยอรมันสามัคคี มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน: นอกจากรีเฟนชตาลจะใช้ฉากการเดินทางสวนสนามอย่างพร้อมเพรียง และการเปล่งเสียง Heil อย่างกึกก้องเป็นสื่อในการแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีแล้ว เธอยังใช้ฉากเหล่านี้เป็นสื่อในการแสดงออกว่า พรรคนาซีต้องการให้สมาชิกพรรค รวมถึงชาวเยอรมัน มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้ชมภาพยนตร์คงจะปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ภาพการสวนสนามที่พร้อมเพรียง การเปล่งเสียง Heil กึกก้องและพร้อมเพรียงเช่นนี้ ได้ปลุกความรู้สึกสามัคคีขึ้นมาด้วย ความสามัคคีได้ถูกเน้นย้ำอีกครั้งในโอวาทที่ฮิตเลอร์แสดงต่อกลุ่มยุวชนฮิตเลอร์ในช่วงที่ 6 “คำประกาศจากยุวชนฮิตเลอร์” โดยโอวาทมีใจความสำคัญว่า ความสามัคคีและการมีมิตรไมตรีต่อกันนับเป็นคุณสมบัติสำคัญของยุวชนฮิตเลอร์ ยุวชนนับเป็นเครื่องการันตีอนาคตของชาติ และทำให้ชาติดำรงอยู่ได้ ดังนั้น ยุวชนทั้งหลายจึงต้องรักและสามัคคีกันให้มาก ต่อมา รีเฟนชตาลได้เน้นเรื่องความสามัคคีและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมอีกครั้งผ่านสุนทรพจน์ของฮิตเลอร์ในช่วงที่ 8 “การรำลึกถึงสมาชิกของหน่วย SS และ SA ที่เสียชีวิต” เมื่อฮิตเลอร์กล่าวต่อสมาชิกพรรคนาซีว่า ไม่ว่าทุกคนจะมาจากชนชั้นหรือมีพื้นฐานการศึกษาแบบใด ทุกคนควรรำลึกไว้เสมอว่า ประเทศชาติเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ทุกคนไม่ควรนึกถึงตนเอง แต่ควรรำลึกไว้เสมอว่า เราควรอยู่เพื่อชาติ ดังนั้น ภาพและสุนทรพจน์ที่ถูกเลือกมานำเสนอใน

ภาพยนตร์จึงเป็นเครื่องสะท้อนได้อย่างดีว่า พรรคนาซีต้องการให้ชาวเยอรมันมีความสามัคคีกันและเห็นประโยชน์ของชาติสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีข้อน่าสังเกตในประเด็นนี้ว่า พรรคนาซีรณรงค์ให้ชาวเยอรมันสามัคคีกันและทำเพื่อชาติ ส่วนฮิตเลอร์ได้กล่าวไว้ในช่วงที่ 5 (ดูในประเด็นที่ 2) แล้วว่า ตนเองตั้งใจที่พรรคนาซีกลายมาเป็นจักรวรรดิ ดังนั้น การรณรงค์ให้ทำเพื่อชาติก็คือการรณรงค์ให้ชาวเยอรมันลุกขึ้นมาทำประโยชน์เพื่อพรรคนาซีนั่นเอง

สรุป: “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” กับการเมืองเยอรมันใน ค.ศ. 1933

หากพิจารณาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นหลังจากที่ฮิตเลอร์ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ถึงการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคนาซี กล่าวคือนับตั้งแต่ความสำเร็จของกฤษฎีกาฉุกเฉินเพื่อคุ้มครองพลเมืองเยอรมันและกฤษฎีกาเพื่อพิทักษ์ประชาชนและรัฐ ที่ทำให้พรรคนาซีสามารถกำจัดพรรคการเมืองและบุคคลที่มีแนวคิดทางการเมืองต่างจากพรรคนาซี เช่น พรรคคอมมิวนิสต์สำเร็จในช่วงแรก รวมกับความสำเร็จจากกฎหมายมอบอำนาจ ที่ส่งผลให้พรรคนาซีสามารถทำลายอธิปไตยของรัฐทั้ง 16 รัฐ กำจัดข้าราชการที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างจากพรรคนาซี และออกกฎหมายห้ามการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ จนในที่สุดพรรคนาซีกลายเป็นพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวในประเทศ จะพบว่า ทั้งหมดต่างสอดคล้องกับสิ่งที่ฮิตเลอร์และรีเฟนชตาลต้องการนำเสนอผ่านภาพยนตร์ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” โดยผ่านประเด็นทั้ง 4 ข้อดังที่กล่าวมาข้างต้น

ชัยชนะดังที่กล่าวมาทำให้พรรคนาซีสามารถ “ยึดอำนาจ” เบ็ดเสร็จในเยอรมนีได้สำเร็จ และทำให้ฮิตเลอร์กลายมาเป็นผู้ที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดในประเทศ หากไม่นับประธานาธิบดี ฟอน ฮินเดนบวร์ก ซึ่งไม่ได้ขัดขวางฮิตเลอร์แต่อย่างใด¹ (Spiegel, 2009) ทำให้ไม่น่าแปลกใจเลยที่ “ชัยชนะแห่งความมุ่งมั่น” นำเสนอประเด็นเรื่องความยิ่งใหญ่ของพรรคนาซีและของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ เพื่อย้ำให้ประชาชนเข้าใจว่าชีวอำนาจทางการเมืองได้เปลี่ยนไปแล้วและระบอบประชาธิปไตยของสาธารณรัฐไวมาร์ก็ได้สิ้นสุดลงอย่างสิ้นเชิงแล้ว ดังนั้น พรรคนาซีจึงจำเป็นต้องรณรงค์ให้ประชาชนมีความสามัคคี และร่วมใจกันทำเพื่อประเทศชาติ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือทำเพื่อพรรคนาซี

¹ ฟอน ฮินเดนบวร์กเสียชีวิตลงเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม ค.ศ. 1934 ด้วยโรคกระเพาะปัสสาวะอักเสบ รวมอายุได้ 87 ปี ก่อนเสียชีวิต เขาได้เขียนพินัยกรรมขึ้น และเขาได้กล่าวถึงฮิตเลอร์ว่า “การเคลื่อนไหวของนายกรัฐมนตรีอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ทำให้จุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งสำเร็จ ได้แก่ การทำให้คนเยอรมัน ไม่ว่าจะมาจากชนชั้นใด หรือมีพื้นฐานทางการศึกษาแบบใด รวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว และนี่นับเป็นก้าวที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์” และต่อมาฮิตเลอร์ได้นำข้อความเหล่านี้มาใช้สร้างความชอบธรรมให้กับตนเอง เมื่อเขารวบตำแหน่งประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรีเข้าด้วยกันเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม ค.ศ. 1934 หรือก่อนที่ฟอน ฮินเดนบวร์กจะเสียชีวิต 1 วัน

อย่างไรก็ตาม พรรคนาซียังคงตระหนักดีว่า ตนยังต้องการให้ชาวเยอรมันและนานาชาติประเทศมองว่าพรรคนาซีเป็นพรรคการเมืองที่รักสงบและเป็นมิตร เนื่องจากไม่ต้องการให้นานาชาติหวาดระแวงว่าเยอรมนีจะก่อสงครามขึ้นอีกครั้ง นอกจากนั้น พรรคนาซียังเกรงว่าภาพของ SA และ SS ที่ออกก่อวินาศกรรมตามท้องถนนในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1933 จะทำให้ภาพพจน์ของพรรคเป็นไปในทางลบ จึงต้องการชูประเด็นเรื่องความรักสงบและเป็นมิตรขึ้นมาด้วย ดังนั้น ทั้ง 4 ประเด็นจึงสอดคล้องและเป็นตัวสะท้อนเหตุการณ์ทางด้านการเมืองในช่วงเวลาตามที่ได้กล่าวข้างต้น

บทส่งท้าย

หลังจากที่ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” เข้าฉายได้ไม่นาน ในคืนวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 1934 ได้เกิดเหตุการณ์ “คืนแห่งมีดยาว” (Night of the Long Knives/ Röhm Putsch) หรือเหตุการณ์กำจัดแอนส์ โรม ผู้นำหน่วย SA ขึ้น เนื่องจากฮิตเลอร์เกรงว่าโรมจะคิดยึดอำนาจเสียเอง เหตุการณ์นี้ทำให้ฮิตเลอร์สั่งระงับการฉาย “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” เนื่องจากเห็นว่ามีความหลายอย่างที่โรมยื่นอยู่คู่กับเขา หลังคำสั่งนี้ “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” หายสาบสูญไปจนกระทั่ง ค.ศ. 1986 จึงมีผู้พบม้วนฟิล์มอีกครั้ง ทำให้ม้วนฟิล์มถูกนำมาปรับปรุงใหม่และกลายเป็นภาพยนตร์ที่มีจำหน่ายในทุกวันนี้

อย่างไรก็ตาม หลังจากฮิตเลอร์สั่งระงับการฉาย “ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น” แล้วเขาได้สั่งให้รีเฟนชตาลผลิตภาพยนตร์โฆษณาการแนวสารคดีที่เกี่ยวกับการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคนาซีต่อไปอีก 2 ปี ทำให้เกิด “ชัยชนะแห่งความมุ่งมั่น” ภาพยนตร์โฆษณาการแนวสารคดีเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ประจำปี ค.ศ. 1934 และ “วันแห่งอิสรภาพ-กองทัพอของเรา” ภาพยนตร์โฆษณาการแนวสารคดีเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ประจำปี ค.ศ. 1935 ทำให้ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องถูกเรียกรวมกันว่า Parteitags-Trilogie หรือ “ภาพยนตร์ไตรภาคเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ของพรรค” ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องเป็นที่รู้จักในฐานะภาพยนตร์โฆษณาการของพรรคนาซีที่โด่งดังที่สุดมาจนถึงปัจจุบันนี้

บรรณานุกรม

เอกสารชั้นต้น

ภาพยนตร์เรื่อง Sieg des Glaubens (ชัยชนะแห่งความเชื่อมั่น)

เอกสารชั้นรองภาษาไทย

- คัททียากร ศศิธรามาศ. (2556). ผู้หญิงเยอรมันในยุคนาซี ค.ศ. 1933-1939: โลกใบเล็กที่แตกต่างจากโลกใบใหญ่ของผู้ชาย. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปีที่ 16 (ฉบับเดือนมกราคม-ธันวาคม 2556) หน้า 251-258.
- คัททียากร ศศิธรามาศ. (2557). การรุกรานในยุคนาซีเยอรมัน: บาดแผลที่ยังคงเจ็บปวด. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปีที่ 17 (ฉบับเดือนมกราคม-ธันวาคม 2557) หน้า 259-260.
- สมใจ ไพโรจน์ธีระรัตน์. (2543). Enabling Act (1923-1933). บทกฎหมายที่ให้อำนาจ (พ.ศ. 2466-2476). *สารานุกรมประวัติศาสตร์สากลสมัยใหม่: ยุโรป เล่ม 3 อักษร E-G*. : 43-44.
- สัญญาชัย สุวัจนบุตร และ อนันต์ชัย เลหาพะพันธุ์. (2555). *ทรรปณะประวัติศาสตร์ยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 20*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ศักดิโสภาคการพิมพ์.

เอกสารชั้นรองภาษาต่างประเทศ

- Kinkel, Lutz. (2002). *Die Scheinwerferin. Leni Riefenstahl und das Dritte Reich*. Hamburg: Europa Verlag.
- Klönne, Arno. (2008). *Jugend im Dritten Reich: Die Hitlerjugend und ihre Gegner*. München: PapyRossa.
- Riefenstahl, Leni. (1987). *Memoiren*. Hamburg: St. Martin Press.
- Trimborn, Jürgen. (2002). *Riefenstahl- Eine deutsche Karriere*. Berlin: Aufbau-Verlag GmbH.
- Winkler, Heinrich August. (2005). *Der lange Weg nach Westen. Band 2*. Bonn: C.H. Beck.

เอกสารจากแหล่งออนไลน์

- Bayerische Staatsbibliothek. (2013). *Reichstagsbücher 1933*. Retrieved March 24, 2015, from www.reichstagsprotokolle.de/Blatt4_h1_bsb00000009_00108.html
- Die Zeit. (2005). *Claras Untergang*. Retrieved March 20, 2015, from <http://www.zeit.de/2005/17/A-Stettin>.
- Ernst, Piper. (2009, 31 July). Hindenburg Vermächtnis. Tod zur rechten Zeit. *Spiegel*. Retrieved March 28, 2015 from <http://www.spiegel.de/einestages/hindenburgs-vermaechtnis-a-948434.html>